

Haberler > Yazarlar > Burak KÜNTAY > Türkiye-ABD ilişkileri için yeni bir sayfa

Burak Küntay

Türkiye-ABD ilişkileri için yeni bir sayfa

11 Şubat 2017

Yazdır Yazı Tipi

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Donald J. Trump ile Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yaptığı telefon görüşmesi ve akabinde CIA Başkanı Pompeo'nun Türkiye ziyareti ikili ilişkilerde yeni bir dönemin başlangıcı oldu.

Başlangıcı gerçekleşen yeni dönemin nasıl şekilleneceğini anlamak ve istikametini kestirmek için iki önemli unsur var. Bunlardan ilki, geçmiş yönetimden devralınmış olan sorunları doğru anlamak. İkincisi ise sadece Türk-Amerikan ilişkilerini değil, üçüncü, dördüncü faktörleri ve ülkelerle olan ikili ilişkileri iyi okuyabilme gerekliliğidir.

Obama döneminde, bilhassa da son senede, Türk-Amerikan ilişkilerini en çok geren hususlar neydi? PYD-YPG örgütüne Amerika'nın verdiği destek ve FETÖ kapsamında beklenen iade süreci gündeme damga vurdu. Bu iki temel unsur beraberinde birçok yan etkeni de getiren konular olarak ortaya çıktı. Bir de şüphesiz bunlara müteakip ikincil bazı mevzular var. Ancak bu ilk iki mesele önümüzdeki dönemde de ilişkilerin seyrini belirleyecek unsurlar

uonemide de ilişkilerin seyrini belirleyecek unsurlar.

Trump yönetimi, Obama yönetimine göre DAES ile mücadelede anlaşıldığı kadarı ile sahada daha aktif olduğu bir rol oynayacak. Bu noktada Türkiye gibi NATO müttefiklerinin en yakınında olmasını istiyor. Bu şüphesiz ki ikili ilişkilerin Suriye sorunu çerçevesinde müspet bir gelişme. Güvenli bölge oluşturmak için atılan adımlar doğru yönde olduğu sürece ve Amerika tarafından desteklendiği takdirde ilişkilerin gelişimine katkı sağlayacaktır. Ancak Amerikan yönetimi bir evvelki yönetiminden yüzseksen derece ters bir şekilde PYD-YPG yakınlığını keser mi, bundan endişeliyim.

En azından ilk etapta birden büyük bir değişim göremeyebiliriz. Dolayısı ile ilişkilerin seyri bu aşamada nasıl şekillenir bekleyip görmek lazım. Çünkü Türkiye terörün her türlü ile mücadele konusunda net tavrından taviz vermeyecektir. Ancak Amerikan Başkanı Donald J. Trump yemin töreni konuşmasından itibaren birçok konuşmasında İslami Terör sözünü kullanıyor. Bu söz iki açıdan endişe verici. Birincisi, Türkiye gibi nüfusunun çoğunluğu Müslüman olan ülkeler ile ilişkilerde önyargı yaratabilme ihtimali ve islamafobinin tetiklenme olasılığı yüksek. Bir dinin ismiyle terörün aynı tabirde kullanılması Müslüman alemi için reaktif ve endişe uyandırıcı tatsız bir olay.

İkinci ve stratejik nokta ise biraz daha farklı. Eğer bir aşamada Türkiye ile Amerika PKK ve DAES ile mücadele hususunda ilerleme kaydederse Başkan Trump'ın bu sözlerinden ortaya çıkan Amerika'nın DAES'l, yani dini odaklı diye tabir ettiği terörü her daim müttefikini derinden yaralayan PKK terörünün önünde tutma ihtimali ilişkileri yaralayabilir. Hatta daha da ileri gidersek, işte tam da bu yüzden Amerika'nın önceliğinin DAES olması gerektiği noktada kendisi için bir ulusal güvenlik tehdidi içermeyen PYD-YPG diyalogunu devam ettirme ihtimali risk taşımakta. Türkiye-A.B.D. ilişkilerinin bu sebeplerden ötürü daha en baştan soğuması, bir önceki yönetimle süren gergin statükonun devamı demek olur.

İkinci mühim nokta ise şüphesiz ki FETÖ davası. Bu süreçte Amerika sürekli olarak bu konunun hukuki bir süreç olduğunu ve yürütmenin müdahalesinin mevzubahis olamayacağını ifade ediyor. İade süreci başlı başına bir tartışma mevzusu, ama şimdilik bir kenara koyduk diyelim. Halihazırda Türkiye'de katliama sebep olmuş bir örgütün liderinin A.B.D. başkentine sadece iki saat uzaklıkta özgürce yaşayabiliyor olması ikili ilişkilerin geleceği için bir tehlike arz ediyor.

İade sürecini anladık varsayalım. Ancak bir gerçek var ki FETÖ yöneticilerinin en azından gözaltı sürecine alınması FBI tarafından oradaki yapılanmayla alakalı süreçlerin başlaması yürütmeye ait bir karardır. En azından ilk etapta bu hususta atılacak adımlar Türk-Amerikan ilişkileri açısından önem arz ediyor.

Bu iki mesele ve Amerika'nın buradaki tavırları yeni başlangıcın nasıl şekilleneceğini bizlere gösterecek.

Şu bir gerçek ki, Türkiye'nin dostluğu ve desteği olmaksızın bölgede alınacak insiyatifler her daim sonuçsuz kalacaktır. Bir terör örgütünü yok etmek için başka terör örgütleri ile yapılan işbirliği ateşe benzin dökercesine patlamaya hazır bir bomba yaratmaktır. Umalım ki yeni ABD yönetimi bu iki hususta yakın müttefiki Türkiye'nin hassasiyetini ve çekincelerini içselleştirerek politikalarını belirlesin.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş